

ဥပမာအားဖြင့် မြို့၊ မြေ၊ အာဟာရ၊ ဝန်ထမ်း၊ စားနပ်ရိက္ခာ

၁) ပစ္စည်းများ = ဝန်ထမ်း

၂) ဖြေဆိုမှုများ = ကံ၊ စားစာ

၃) ကုန်ပစ္စည်း = ငွေ

ပစ္စည်း =

အိတ်၊ ဝတ်စုံ၊ နှစ်စုံ၊ နှစ်စုံ

ပစ္စည်း =

အိတ်၊ ဝတ်စုံ၊ နှစ်စုံ၊ နှစ်စုံ

ပစ္စည်း =

အိတ်၊ ဝတ်စုံ၊ နှစ်စုံ၊ နှစ်စုံ

— ဥပဒေပစ္စည်းတော်စီမံ —

န.ဒ.မ.ဒ.ဒ.ဒ.ဒ.ဒ.ဒ.ဒ.ဒ.ဒ.ဒ

— ဒုတိယဥပဒေ (ပီတီ၊ သို့မဟုတ် ဇာတိ) —

ပထမဥပဒေ ဟု ခေါ်

၁။ ပထမဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်၏ အခြေခံဥပဒေ ဖြစ်သည်။

၂။ ပီတီတော် စီမံခန့်ခွဲရေး ဥပဒေသည် နိုင်ငံတော် (ဤဥပဒေသည်
အပ/မိဒွ ဝိဒိဏ္ဍိ) အားဖြင့် ပထမဥပဒေ ဖြစ်သည်။

ပထမဥပဒေကို နိုင်ငံတော်၏

၃။ ဒုတိယဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်၏ အခြေခံဥပဒေ ဖြစ်သည်။

၄။ ပထမဥပဒေ နှင့် ဒုတိယဥပဒေ နှစ်ခုကို နိုင်ငံတော်၏ အခြေခံဥပဒေ ဟု ခေါ်သည်။

၅။ နိုင်ငံတော်၏ အခြေခံဥပဒေ (နိုင်ငံတော်၏ အခြေခံဥပဒေ)

— — — — —
— — — — —
— — — — —

တတိယဈာန် (သုခ၊ ဇာတိ)

၁။ ဉ-ဈာန်သည် ဝိတက် ဝိစာရ ရှိ၏။ နိဂမ္မိ

၂။ ဝိတက်ရှင် ရင်း သည် နိဂမ္မိ၏။ အားနည်းသော ဈာန်၏

မိတ်၏ ဉ-ဈာန်၏ နိဂမ္မိကို မြင်အောင် ဤ

၃။ တ-ဈာန်၏ ဝိစာရသော သဘောရှိ၏။ နှလုံး သွင်း ၊

၄။ ဉ-ဈာန်၌ နှစ်သက်မှု နိဂမ္မိကို ချီပြီး

အာနာပါပနိ ဖိတ်ကို ပင် နှလုံး၌

စတုတ္ထဈာန် (ဥပေက္ခာ၊ ဇာတိ)

၁။ တ-ဈာန်သည် ဝိတက် ရှိ၏။ နိဂမ္မိ

၂။ သုခ၏ ရှင် ရင်း သည် နိဂမ္မိ၏။ အားနည်းသော ဈာန်၏

မိတ်၏ တ-ဈာန်၏ နိဂမ္မိကို မြင်အောင် ဤ

၃။ စ-ဈာန်၏ ဝိစာရသော သဘောရှိ၏။ နှလုံး သွင်း ၊

၄။ တ-ဈာန်၌ နှစ်သက်မှု နိဂမ္မိကို ချီပြီး

အာနာပါပနိ ဖိတ်ကို ပင် နှလုံး၌

အပူနှာ၌ လိမ်မာကျွမ်းကျင်မှု (၁၀) ပါး

(၁) အတွင်း အဖင် ဝတ္ထုတို့၏ သန့်ရှင်းခြင်း

(၂) တူရိယာတို့၏ သန့်ရှင်းခြင်း

* (၃) နိမိတ်၌ ကျွမ်းကျင်ခြင်း *

(၄) စိတ်ကို မြောက်ယင်ယဉ်းကုန်၍ မြောက်ခြင်း (စေ့၊ ဝိရိယ၊ ပီတိ)

(၅) နှိပ်ယင်ယဉ်းကုန်၍ နှိပ်ခြင်း (ပဿန္တိ၊ သမာဓိ၊ ဥပေက္ခာ)

(၆) ခွင်လင်းစေယင်ယဉ်းကုန်၍ ခွင်လင်းစေခြင်း (စန္ဒါ၊ ဣယာမိ)

(၇) ငြိမ်ငြိမ်စေယင်ယဉ်းကုန်၍ ငြိမ်ငြိမ်စေခြင်း

(၈) သမာဓိ မရှိစေပေပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ခြင်း

(၉) သမာဓိ ရှိစေပေပုဂ္ဂိုလ်ကို ပေါင်းခြင်း

(၁၀) အပူနှာ သမာဓိသို့ စိတ်ညွှတ်ခြင်း

ဥပစာရသမာဓိ -

အပူနှာသမာဓိ -

၁) ပဿန္တိ၊ ဝိရိယ၊ ပီတိ
၂) နှိပ်ယင်ယဉ်းကုန်၍ နှိပ်ခြင်း
၃) ခွင်လင်းစေယင်ယဉ်းကုန်၍ ခွင်လင်းစေခြင်း
၄) ငြိမ်ငြိမ်စေယင်ယဉ်းကုန်၍ ငြိမ်ငြိမ်စေခြင်း
၅) သမာဓိ မရှိစေပေပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှောင်ခြင်း
၆) သမာဓိ ရှိစေပေပုဂ္ဂိုလ်ကို ပေါင်းခြင်း
၇) အပူနှာ သမာဓိသို့ စိတ်ညွှတ်ခြင်း

တပ်ခို: မှန်ဆင်ခြင်:

ပါဒကဗျာန် အဓိဋ္ဌာန်နှင့် တမန်ပါဒက

စတုတ္ထ ကျတံအတိညာ။

① ပါဒကဗျာန်: ကိုအာရုံယူပြီး ရှုပါဝစေရကြိယာစတုတ္ထဗျာန်ကိုဝင်စား
နိဗ္ဗာန်/အပေါ်-

② အဓိဋ္ဌာန်

③ အတိညာ၏အစိတ်စိတ် စတုတ္ထဗျာန်ကို ငြိမ်ဝင်စား

④ အတိညာတစ်စုံ

တပ်ခို: မြေခင်း ခုတ်ဖြို:

(၁) အဓိဋ္ဌာန်နိဗ္ဗာန် = မူယရုပ်မပျောက်ဘိ တပ်ခို, မြေခင်း (ပြကောင်း)

(၂) ဝိတုဗျာန်နိဗ္ဗာန် = မူယရုပ်ကို ပျောက်ပြီး တပ်ခို, မြေခင်း (မပြကောင်း)

ဒုတိယ စတုတ္ထ

၁။ ပီတိပဋိသံဝေဒီ = ပီတိကို ထင်ထင်ရှားရှားသိလျက် စင်စစ်ထွက်လေကို သိအောင် လျှင်။

(က) ဖာရုံ ဓာနာမိ၊ (ခ) ပညာ ဓာနာမိ။

ပီတိပါတိ ဗျာဓိဗျာ = ငမာဗျာဓိ၊ ဒုတိယဗျာဓိ။

ပညာဓာနာမိ ဆိုတာ ဘက်ညက်ပိုင်းကို ဆိုလိုတယ် ✓

၂။ သုခပဋိသံဝေဒီ =

သုခပါတိဗျာဓိဗျာ = ငမာဗျာဓိ၊ ဒုတိယဗျာဓိ။

၃။ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ = ဝေဒနာသညာတို့ကို —

စိတ္တသင်္ခါရဆိုတာ ဝေဒနာ၊ သညာတို့ကို ဖြေလိုတာ။

ပ၊ နိ၊ တ၊ စ - ဗျာဓိတို့၏ ရစွမ်းမိမိ ဝေဒနာသညာတို့ကို သိလျက် —

၄။ ပဿန္တယံ စိတ္တသင်္ခါရံ = ဝေဒနာသညာ ဖွဲ့ပါကို ငြိမ်စေလျက် ဤပါစေလျက် —

တတိယ စတုတ္ထ

၁။ စိတ္တပဋိသံဝေဒီ၊ ဗျာဓိစိတ်ကို အာရုံ / ပညာ အားဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှား သိပျက် ဝင်လေထွက်လေကို သိအောင် ကျင့်။

၂။ အာရုံပစ္စေဒယံ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို အလွန်ဝမ်းမြောက်တက်ကြွစွာ လှုပ်ရှားစေပျက်-

(က) သမာဓိစိတ္တံ၊ အားကြောင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်

(ခ) ဝိပဿနာဉာဏ်မြောက်စိတ္တံ၊ အားကြောင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်

၃။ သမာဓိယံ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို အာရုံ၌ ကောင်းစွာထားပျက်-

(က) သမာဓိ (ခ) ဝိပဿနာ

၄။ ဝိပဿနာယံ စိတ္တံ၊ စိတ်ကို နိဝရဏတရား / ကိလေသာတရားတို့မှ

ပွတ်ဖောက်စေပျက် -

(က) သမာဓိ (ခ) ဝိပဿနာ (ဉာဏ်မြောက်စိတ္တံ၊ ဉာဏ်မြောက်စိတ္တံ)

စတုတ္ထစတုတ္ထ

၁။ အနိစ္စဒူပယသီ၊ အနိစ္စ၊ ဟု အမည်မရှိ စွယ်သည်ဖြစ်၍
ဝင်ပေးထွက်ပေးလို သိအောင် ရှောင်

(က) အနိစ္စကို သိရခြင်း (ခ) အနိစ္စတား = အနိစ္စ မမြင်အရာကို သိရခြင်း

(ဂ) အနိစ္စဒူပယနကို သိရခြင်း (ဃ) အနိစ္စဒူပယသီကို သိရခြင်း

၂။ ဝိရာဂါနူပယသီ၊ သင်္ခါရတရား တို့၏ အင်အား နှင့် ရာဂကင်းရှားမှုကို
အမည်မရှိ စွယ်သည်ဖြစ်၍

(က) ဝိပဿနာဗျာဓိ (ခ) မဂ်ဗျာဓိ

ဝိရာဂသည် ဝေဝိရာဂ၊ သင်္ခါရတရား တို့၏ အင်အား

အစွန့်ဝိရာဂ၊ နိဗ္ဗာန် (၂) မြို့ဖွဲ့ခြင်း

၃။ နိရောဓဒူပယသီ၊ သင်္ခါရတရား တို့၏ အင်အား နှင့် ရာဂဗျူပရား နိဗ္ဗာန်ကို

(ဝိရာဂါနူပယသီ နှင့် အဓိပ္ပါယ်တူ)

နိရောဓသည် ဝေဝိရာဂ၊ အစွန့်ဝိရာဂ (၂) မြို့ဖွဲ့ခြင်း

၄။ ပဋိနိဿဂ္ဂသီ၊ သင်္ခါရတရား တို့၏ အင်အား နှင့် ကိလေသာတို့ကို

တမည်စွန့်စွတ်ရာ အသစ်တဖန် နိဗ္ဗာန်ကို

ပဋိနိဿဂ္ဂသည် ပရိစ္ဆာဒပဋိနိဿဂ္ဂ = စွန့်စွတ်ခြင်း ပဋိနိဿဂ္ဂ

ပစ္စုပ္ပန် ပဋိနိဿဂ္ဂ = ဝေးဝေးခြင်း ပဋိနိဿဂ္ဂ (၂) မြို့ဖွဲ့ခြင်း

ဝိပဿနာဗျာဓိသည် ထိုအမည်နှင့် မြို့ဖွဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မဂ်ဗျာဓိသည် ထိုအမည်နှင့် မြို့ဖွဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပပါဒါနိ၊ သင်္ခါရ (က)